ὀδὲ τὰ πολυάριθμα ςρατεύματα, εὐθὺς συςαθείσης τῆς ἀρχῆς, ἐξ ἀλλοδαπῆς ξενολογεῖσθαι οἴεσθαι δεῖ, ὡς ὁ νεώτερος Κτησίας, ὁ Καντεμὶρ ἐν τῷ περὶ Μολδόβης αὐτῦ πονήματι βόλεται· ὀδ᾽ ἀπὸ γῆς, ὥσπερ μύκητες, τοσαῦτα ςρατεύματα ἡγητέον ἀναφύεσθαι.

Λυδόβικος ὁ βασιλεὺς τῶν μοαγγυόρων ἀρχὴν νέαν συςαθῆναι πυθόμενος ἐντὸς τῦ Τύρα, καὶ ὅσα τοῖς κυμάνοις πρότερον, καὶ τὰ ἐπέκεινα τῦ Βόλγα καὶ Ιαΐκ πάντως, ἐξοικειοποιόμενος, φιλοδοξίας καὶ καὶ πλεονεξίας ὅρια τῶν ἀνθρώπων σπανίως τιθεμένων, εὐθὺς μετὰ δυνάμεως μεγάλης ςρατεύει ἐπὶ Μολδόβαν· (δευτέρα αὕτη ἐκςρατεία τῦ Λυδυβίκυ ἐπὶ Μολδόβαν,) ὕτω γὰρ ἡ μέλαινα Κυμανία μετωνομάσθη· καὶ πάσχει ἴσως καὶ ὗτος, ἃ καὶ ὁ πατὴρ αὐτῦ ἐπεπόνθει ἐν τῷ Ρυμυνικῷ ἀγρῷ· ἀλλ᾽ ὐχ, ὥς περ λέγυσι, διαπραξάμενος δὲ μηδὲν ἄλλο, ἢ ἀρχηγεμονίαν Μολδόβης, καὶ φόρον τακτὸν ἐτήσιον, καὶ συςρατείαν αὐτῷ πολεμῦντι, καὶ ἐπιτρέψας ὕτως αὐτοῖς

πολίτευμα ἀνεξάρτητον καὶ αὐτόνομον, ὑπέςρεψεν οἴκαδε. Ἀπίθανος πάντη ὁ φόρος, ἡττηθέντος Λεδεβίκε· ἀπίθανον πάντη καὶ τὸ αὐτόνομον πολίτευμα, καὶ ἡ ἐλευθερία τῶν μολδοβάνων, νικήσαντος. Νικήσας μὲν γὰρ ὁ θρησκομανὴς, καὶ πλεονέκτης Λεδέβικος, ἐδ᾽ ἂν προνόμοια ἁπλῶς ἀκῆσαι ἠνέσχετο, σχολῇ γε ἂν καὶ ἐλευθερίᾳ καὶ αὐτονομίᾳ συναινέσαι καὶ συγκατανεῦσαι ἠβεληθη. ἡττηθέντος δὲ, εὐήθεια πάντως, ἀρχηγεμονίας, καὶ φόρε τακτῆ ἐτησίε, καὶ συςρατείας ὀφειλομένης μεμνῆσθαί τινα, καὶ ὀλίγιςον σωφρονῆντας τὲς μολδοβάνες ὑπολαμβάνοντα. Ἀλλ᾽ ὡς ἔοικεν, αὐτὸς μὲν ὑπέςη καὶ ἔπαθε καὶ αὐτὸς ἐνταῦθα, ἅπερ καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆ ἐν τῷ Ρεμενικῷ ἀγρῷ, ἄρξας χειρῶν ἀδίκων, διὰ παρομοίαν αὐθάδειαν· οἱ δὲ παρορμήσαντες αὐτὸν θεομανεῖς, κρύπτειν ὑπέλως τὴν ἐξ ἀποτεύξεως αὐτῶν καταισχύνην βελόμενοι, ἄλλ᾽ ἀντ᾽ ἄλλων ἐξέδοσαν ἀναιδέςατα.

Δραγότζην δὲ ἀποθανόντα διαδέχεται ὁ υἱὸς αὐτῆ Στέφανος, ὅπερ ἀποθανόντος

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ... ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ... ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ... ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ... ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ... ΤΣΙΓΓΟΥΡΑΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ διαφωνούντων καὶ διχονοούντων καὶ ἐριζόντων, καὶ ἀναφανδὸν στασιαζόντων, δυσχρηστούμενος ὁ λαὸς, στασιάζει τέλος καὶ ἐπανίσταται. Διώκει τοὺς παλαιοὺς κατοίκους ῥώσσους, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης εἰς τὴν τῶν γραικῶν μεταπηδᾷ. Ἀπίθανα πάντη τὰ λεγόμενα καὶ λογοποιῶν ἀνθρώπων πλάσματα τὰ γραφόμενα, πρὸς ἀρέσκειαν δι' ἀναίδειαν γραφόντων μᾶλλον ἢ πρὸς ἀλήθειαν. Ισως δύω ἢ τρεῖς παρασυρέντες καὶ δελεασθέντες καὶ σφαλέντες ὑπό τινων θεομανῶν λατίνων, μεταγνόντες καὶ ἀνασφήλαντες ὑπέστρεψαν ἐς τὸ πατρῷον δόγμα, καὶ οἱ λατῖνοι καθολικεύοντες ἀναιδῶς, ἐξέδωκαν ἀναισχύντως μάλα, ὅτι ὁ λαὸς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης καταλίποι. Οι μολδοβάνοι καὶ πάντες οἱ ῥουμοῦνοι ἀνέκαθεν τῇ παλαιᾷ καὶ καθόλου καὶ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ ἀναποσπάστως καὶ πιστῶς προσέκειντο. Οι παρατίσσιοι ῥουμοῦνοι ὑπὸ τὸν τῆς Γαλίτζης μητροπολίτην ἦσαν τὸν ἔχοντα ὑφ' ἑαυτὸν τοὺς ἐπισκόπους Βλαυδιμὶρ, Περεμόσλης, Λουκί-

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σκης, Τερόβης, Χόσμης καὶ Σμολένσκε, καὶ ὑπὸ τὸν πατριάρχην τῆς Κωνςαντινεπόλεως τελεντα. Στασιασάντων γὰν τῶν ἀδελφῶν Πέτρε καὶ Στεφάνε, καὶ τε Στεφάνε δυνάμει τῶν τὸ κράτος ἐν Γαλίτζη ἐχόντων ἐπὶ τὸν ἡγεμονικὸν θρόνον ἀναβῆναι βελομένε, εἴπερ ἀληθῆ τὰ λεγόμενα, οἱ ῥεμενοι τὸν τῷ μητρολίτη τῆς Γαλίτζης ὑποκείμενοι κλῆρον ἐξέωσαν, καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἀμέσως τῷ πατριάρχη τῆς Κωνςαντινεπόλεως ὑπέταξαν. Επειτα τε μητροπολίτε Μητροφάνες ἐς φλωρεντίαν μετὰ τε πατριάρχε Ιωσὴφ ἐλθόντος, καὶ τὰ δόξαντα ἐκεῖ ὑπογράψαντος, ὥς περ καὶ ὁ πατριάρχης, καὶ οἴκαδε ἐπανελθεῖν μὴ τολμήσαντος, τε ἡγεμόνος τοῖς πεπραγμένοις αὐτῷ δυσαρεσθέντος καὶ χαλεπήναντος, ψηφίζεται ὁ ἀρχιδιάκονος τε Εφέσε μητροπολίτης Μολδόβης, καὶ ὑπὸ τε πατριάρχε τῆς Οχρίδας χειροτονεῖται, κἀντεῦθεν ἡ ἐκκλησία τῆς Μολδόβης τὴν κυριαρχίαν τε πατριάρχε τῆς Οχρίδας ἐγνώριζεν ἄχρι τε Βασιλείε βοεβόδα, ὃς πάλιν τὸν μητροπο-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Κ. Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

λίτην τῆς Μολδόβης τῷ πατριάρχῃ τῆς Κωνςαντινεπόλεως ὑπέςρεψε. Ταῦτα ἐν συντομίᾳ τὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς Μολδόβης.

Ου τοίνυν τὸ δόγμα τȣ͂ πάππα ἀπέῤῥιψεν ὁ λαὸς τῆς Μολδόβης, ὅπερ ȣ̓δεπώποτε ἐσχήκει. Ευήθων οἱ παραπλήσιοι λόγοι ἑαυτȣ̀ς λανθανόντων, ἐπίθανα πάντῃ καὶ ἀνακόλȣθα ἐρευγομένȣς. Ειτα δὲ πῶς ὁ θρησκομανὴς Λȣδέβικος τοῖς ἀποῤῥίψασι τὸ δόγμα τȣ͂ πάππα κατὰ Στεφάνȣ ἐπικȣρεῖ, ὁ λυσσῶν κατὰ παντὸς μὴ παππόφρονος; Αλλ' ὁ Πέτρος ἐπιμένει τῷ πρόσθην δόγματι καὶ ὁμόφρων Λȣδοβίκῳ τυγχάνει, ἀλλ' ȣ̔͂τως Πέτρον πάντως ὁ λαὸς ἑτερόφρονα ȣ̓κ ἂν ἐδέξατο, σχολῇ γε ἂν καὶ ὑπὲρ αὐτȣ͂ ἐμαχέσατο. Κρύφα δοκεῖ Πέτρος ὁμοθρησκήσειν Λȣδȣβίκῳ ὑποσχέσθαι, δύναμιν παρ' αὐτȣ͂ ἐπὶ τὸν ἡγεμονικὸν ἐξαιτȣ́μενος θρόνον· ἄλλως γάρ ἂν, λάϊνον χιτῶνα οἱ καλοὶ μολδοβάνοι ἐνέδυσαν αὐτὸν πρότερον, ἢ τὴν ἡγεμονικὴν ἀλȣργίδα. Αλλὰ γὰρ ἡ ἱςορία τῆς Μολδόβης ἀρχομένης, τῶν μὲν ἀπίθανα πάντῃ λεγόντων,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

καὶ πρὸς ἀρέσκειαν ἑτέρων καὶ ἑαυτῶν, την ἀλήθειαν μετατρεπόντων, τῶν δὲ μηδόλως τȣ̃ μέλλοντος φροντιζόντων, ἴσως καὶ τῶν γεγραμμένων τῷ χρόνῳ ἀπολομένων, ὥσπερ ἐν νέφεσι καὶ σκότῳ κειμένη, ἀσαφὴς ἡμῖν καὶ ἄδηλος περιεργοτέροις ἔσεται· καὶ γὰρ καὶ ἡ παρὰ τȣ̃ Μυρόνη μετὰ Ουρέκην συλλεγεῖσα ἱςορία τῆς Μολδόβης, μόνων σχεδὸν τῶν ὀνομάτων τῶν ἡγεμόνων ποιεῖται μνείαν, καὶ τȣ́των ἄλλων παρ' ἄλλοις καὶ ἄλλως σωζομένων.

Πέτρον μὲν ȣ̃ν συνάρσει τῶν μοαγγυόρων, καὶ συῤῥοίᾳ τῶν ἐν ἀγροῖς οἰκȣ́ντων, τὴν ἡγεμονίαν λαβόντα, ὡς λέγȣσι, διαδέχεται Δάσκος, τῇ ἀνατολικῇ μὲν ἐκκλησίᾳ προσκείμενος, ὑπὸ δέ τινων μοναχῶν λατίνων πεισθεὶς, μεταπηδήσας ἐς τὴν δυτικὴν, ὡς φλυαρȣ̃σι καὶ καταψεύδονται τινὲς ἱςορικοὶ, καὶ ἔνθερμος ζηλωτὴς, ὡς προείρηται, τȣ̃ νέȣ δόγματος γενόμενος· καὶ εὐθὺς οἱ μολδοβάνοι ἀγεληδὸν ἐλατίνιζον· ἀλλὰ, μετ' ὀλίγον πάλιν τὸ ἀνατολικὸν δόγμα τὸ κράτος εἶχε, προςιθέα-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σιν. Ἔοικεν ἄρα κατ' αὐτὲς λαὸν ὅλον, ὥσπερ χιτῶνα, θρησκείαν ἀλλάσσειν ῥᾴδιον· καὶ νῦν μὲν ἀνατολικὲς, νῦν δὲ δυτικὲς, τὲς μολδοβάνες πάντας ἀνακηρύττεσθαι. Ταῦτα εὐήθων πάντη καὶ πάντως, καὶ παραφρονέντων ἀνθρώπων παραλαλήματα, ὃς ἱςορικὲς ὀνομάζειν, βεβηλᾶν ἐςι τὸ τῆς ἱςορίας ἱερὸν ὄνομα, τῆς πρώτης καὶ ἱερᾶς διδασκάλε τῆς ἀνθρωπότητος. Παυσώμεθα δε καί τι περαιτέρω λέγειν, ἀφορῶν τὰς περιφήμες μὲν, κατά τινας, ἐπισκοπὰς τῦ Μπακοέυ, Μιλκόβυ καὶ Σιρέτυ, κατὰ δὲ τὲς εὖ φρονῦντας ἀηδία, ναυτία καὶ οἶκτος αὐτόχρημα, καὶ ἀποτρόπαια μῆλα ἔριδος ἐριννυακῶς τοῖς ἔθνεσι ῥιπτόμενα.

Ουτως ὖν ἡ ἀνάςασις, ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ ἀρχηγεμονία τῶν ἐν τοῖς ἑῴοις καὶ μεσημβρινοῖς μέρεσι τῆς Ρυμυνίας ῥυμένων, τῇ ἐνοχλυμένῃ καὶ ἐπηρεαζομένῃ ὀρφανείᾳ τῦ νέυ Τιμυσσῇ πρωτευόντως ὀφείλεται· ὕτω γὰρ ὁ μέγας κοσμοκαταγωνιςὴς Τζιγγησχὰν ὠνομάζετο πρότερον, ὅς τις ἐς μάχας,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

καὶ μὴ βελόμενος, ἀναγκασθεὶς, ἐφ᾿ ᾧ τὴν μικρὰν ἐθναρχίαν ἐπηρεαζομένην καὶ κινδυνεύεσαν σώσασθαι, κύριος πάσης τῆς μεγάλης Σκυθίας καὶ τῆ ἡμίσεως τῆς Σίνης ἐγένετο. Ἀγανακτῆντος δ᾿ ἔπειτα δικαίως, διὰ τὰ δόλια, ὑπεροπτικὰ καὶ ἄδικα κινήματα τῆ δυνατωτέρε βασιλέως τῆς δυτικῆς Ἀσίας Μεχμὲτ, τὰ τῆς ἀγανακτήσεως αὐτῆ κοσμόλεθρα ἀποτελέσματα μέχρι τῆ ἀδριατικῆ κόλπε, καὶ τῶν ἐκβολῶν τῆ μεγάλε Ομπ καὶ μέχρι σχεδὸν τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης, καὶ τῆ Νείλε ἀφίκοντο· καὶ ὁ θρᾳκικὸς βόσπορος καὶ ὁ Τίβρις καὶ ὁ Σικεάνας ἔφριξαν, καταιγίδος ἐξαισίας καὶ λαύρως καταρασσομένης προοίμια αἰσθανόμενοι· καὶ μικρῆ οἱ ἐπὶ τέτων θρόνοι ἀνετράπησαν. Ουτως ἐν αἱ ἀρχαὶ τῆ Ρεμενικῆ ἀγρῆ καὶ τῆς Μολδύβης ἐμορφώθησαν, καὶ διεσώζοντο κε μίλα Λέϊ ντεμνεζέε σὲ κε σάμπια, ὥσπερ τις τῶν πάλαι ἡγεμόνων ἔλεγεν, ὅ ἐςιν, ἐλέει θεῆ καὶ ξίφει. Χρόνῳ δὲ ὑπέπεσον τῇ τῶν τύρκων ἀρχηγεμονίᾳ· ἐδὲ γὰρ ἦν μικραῖς ἀρχαῖς δια-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ... ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ... ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ...
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

μένειν ἀνεξαρτήτυς, περικυκλυμένας ὑπὸ μεγάλων. Ἀλλὰ γὰρ, καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχηγεμονίαν τῶν τύρκων, ὑπὸ ἰδίυς νόμυς καὶ ἡγεμόνας, ὥσπερ ἀρχηγεμονικῶς οἱ ῥυμῦνοι πολιτεύονται.

Αὕτη ἐςὶν ἡ ἱςορία τῆς περιφήμυ ταύτης χώρας τῆς ἀναμεταξὺ Τισσῦ, Ἰςρυ, Πόντυ καὶ Τύρα ἀπολαμβανομένης, ἣν ὡς ἀπόπειραν προσφέρει τοῖς ἀναγινώσκυσιν ὁ Φιλίππυ καὶ Ἀλεξάνδρας ἀπὸ τῆς μητρὸς γῆς παρώνυμος ὑιὸς, καὶ ὡς πρόδρομον ἑτέρας ταυτησὶ πολὺ κρείττονος, ἣν παρ' ἑτέρυ συγγραφησομένην ἰδεῖν εὔχεται. Ὠνομάσαμεν δὲ τὴν χώραν ταύτην Ρυμυνίαν, ἀπὸ τῦ πρωτεύοντος διὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸν ἀριθμὸν ἔθνυς τῶν ῥυμένων παρονομάζοντες, πᾶσαν ἄλλην ὀνομασίαν ἀποῤῥίπτοντες, ὡς ἀπροσφυᾶ καὶ ἀνοίκειον, ὡς φιλαυτικήν τε καὶ δοξόσοφον, καὶ τῇ ἱςορίᾳ καὶ τῇ γεωγραφίᾳ συγχύσεως πρόξενον. Ἔπειτα δεῖ πανταχῦ τὸν ἄνθρωπον αἰδεῖσθαι αὐτὸν τῦτον καὶ σέβεσθαι. Εἴθε δὲ καὶ ὅσοι ἱςορίας ἐθνῶν καὶ τόπων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἀνέγραψαν, τὰ κύρια καὶ ἐθνικὰ ὀνόματα, τὰ ἐπιχώρια πρὸ τῶν ἀλλοτρίων, χλεύης ἢ ὕβρεως ἢ περιφροσύνης τὰ πολλὰ ὀζόντων, ἐτίθεντο. Ἔτι δὲ ȣ̓ γελοῖον καὶ πάντη ἄτοπον ἐνίοτε, ἐτυμολογίας καὶ ἀρχὰς ἀναζητεῖν ἐθνικῶν ὀνομάτων, ἅπερ οἱ ἐπιχώριοι ȣ̓ γνωρίζȣσι, καὶ σελίδας ὅλας καταναλίσκειν ἐπὶ τȣ́τῳ, δέον ȣ̓δὲ λόγȣ ἀξιȣ̃ν ἐνίοτε ταῦτα, ȣ̓χ ὅπως καὶ φιλολογίας; Ἐῶμεν λέγειν ὅτι καὶ ἀφιλόσοφον πάντη, ἱςορȣ̃ντας τȣ̀ς ἄλλȣς ὁποιȣσȣ̃ν, εἴτε τȣ̀ς Ἰτελμανȣ̀ς, εἴτε τȣ̀ς ὑπὲρ τȣ́των κοραΐκȣς καὶ τȣ̀ς ὑπὲρ τȣ́των ἔτι τζȣ́κτζȣς, τȣ̀ς ἀγριωτάτȣς πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς Σιβηρίας, εἴτε τȣ̀ς πρὸς ἕω τῶν τζȣ́κτζων νησιώτας, τȣ̀ς τὸ βόρειον ἢ Μπεριγγικὸν ἀρχιπέλαγος, τὸ ἀναμεταξὺ τȣ̃ βορειοτάτȣ τῆς Κολομβικῆς καὶ τȣ̃ βορείȣ τῆς Καμτζιάτκης, μᾶλλον δὲ Ἰτελμανίας, ἐν βραχυχρονίῳ διάρματι κείμενον, δίκην θηρίων νεμομένȣς, καὶ φωλεύοντας ἐν τρώγλαις μᾶλλον ἢ ἐν καλύβαις, τῆς κορυφῆς μόνον ἐξεχȣ́σης, ὧν ἑκάςη κώμην συνίςησι, κοινὸν ἐμβιωτήριον πολλῶν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠΙΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

δεκάδων σωμάτων τυγχάνεσα, σκοτεινὸν μάλα, καὶ δυσωδίας καὶ ψυλλῶν καὶ φθειρῶν καὶ ἄλλων ζωδαρίων κατάπλεων· τέτες σύμπαντας, λέγομεν, μὴ ὡς ἀδελφὲς ἑαυτῶν ἡγεῖσθαι, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν χειρῶν τῦ δημιεργῦ προκύψαντας. Ειδὲ καὶ ἑτερόβιοι καὶ ἑτεροήθεις καὶ ἑτερόγλωσσοί εἰσιν, ἀλλ' ἡ ἀνθρωπότης, ἀλλ' ἡ ἱερὰ μορφὴ τῦ ἀνθρώπε, ἀλλὰ τὸ λογικὸν, τὰ ἀΐδια χαρακτηριςικὰ τῦ ἀνθρώπε, ὐχ ἱκανὰ διεγείρειν ἐν ἡμῖν τὸ σέβας τὸ πρὸς τὸν ἄνθρωπον; Ἀλλὰ βδελυκτέον, φαίη τις ἂν, καὶ μισητέον τὰ βάρβαρα ἔθνη, τὰ διὰ δίαιταν τοῖς ἀγρίοις θηρίοις παραβλητέα, ὡς τέτοις παραπλήσια. Ε, ἒ, φίλε! ἀφιλοπροσωπότερον καὶ αὐςηρότερον τὰ ἑαυτῶν ἐξετάσαντες καὶ κρίναντες, καὶ τῇ ὄπισθεν ἐξηρτημένῃ πήρᾳ ἀπαθέςερον ἐνιδόντες, νὴ τὴν ἱερὰν ἀλήθειαν, πολλάκις ἑτεροῖόν τι καὶ φρονῆσαι καὶ εἰπεῖν περὶ ἑαυτῶν ἀναγκασθησόμεθα.

ΤΕΛΟΣ

Τῦ πρώτε μέρες.

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Σημείωσις.

Επειδὴ παραςῆσαι, ὅσον οἷόν τε ἦν, ξένας τινὰς λέξεις κατὰ τὴν τῶν ἐπιχωρίων φωνὴν, δι' ὧς σποράδην ἐξέθημεν λόγες, ἔγνωμεν, καὶ ἴσως τινὲς, γράμμασι χρωμένες ἡμᾶς ἀσυνήθως βλέποντες, ἀπορήσωσιν, ἔςωσαν τὰ ἐφεξῆς ἐς ἐξήγησιν.

Μοαγγυὸρ, πρόφερε δισυλλάβως τὴν λέξιν, καὶ θεώρει τὸ οα καὶ υο ἢ ιο ὡς διφθόγγες. Η τῦ οα προφορὰ πλησιάζει μᾶλλον τῇ τῦ α ἢ τῇ τῦ ο, ὥσπερ καὶ ἡ τῦ υο ἢ ιο πλησιάζει μᾶλλον τῇ τῦ ο ἢ τῇ τῦ ι. Συνήθης μάλα αὕτη ἡ τῦ ιο προφορὰ τοῖς νῦν ἕλλησι, παλαιόθεν πάντως, καὶ λεγέτωσαν τινὲς, ὅ, τι ἂν λέγειν ἐθέλωσιν. Ομοία ἡ προφορὰ τῦ υο ἐν τῷ μοαγγυὸρ τῇ, τῦ ιο ἐν τῷ ἥλιος δισυλλάβως προφερομένῳ, ὡς ἐκ παλαιόθεν προεφέρετο.

Εν τισι ξέναις λέξεσιν, οἷον ἐν τῷ Τζιαγατάης καὶ τοῖς λ: πρόφερε τὸ ια μονοσυλλάβως, ὡς προφέρεσιν οἱ νῦν ἕλληνες αὐτὸ ἐν τῷ κιτριὰ, λεμονιὰ καὶ ἐν τοῖς λ:

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Παλαιὰ καὶ αὕτη ἡ προφορὰ, καὶ τὸ ιο καὶ ια εἰσὶν αἱ μόναι τῷ ὄντι δίφθογγοι, καὶ λεγέτωσαν ἔτι, ἅ, τι ἂν βέλωνται, οἱ τὸ ἐναντίον βελόμενοι· ἡ φύσις, κᾂν ταῖς γλώσσαις, συντομίαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ θέλει, καὶ ἔχεις μυρία ἐς πίςωσιν παραδείγματα· καὶ ἴσθι, ὅ,τι ἂν, καθόλε, ποιῇς, μηδὲν βέβαιον ποιῶν, ἐναντία τῇ φύσει, τῷ δημιεργῷ δηλαδὴ τῆς φύσεως, ποιῶν, καὶ ἐν ἀέρι κτίζων, τὸ δὴ λεγόμενον.

Πρόφερε τὸ μπ ἐν ταῖς ξέναις λέξεσιν, ὡς οἱ λατῖνοι τὸ h·
τὸ τζ, ὡς οἱ λατῖνοι τὸc πρὸ τἒ ε καὶ ι.
τὸ ντ, ὡς οἱ λατῖνοι τὸ d.

Αρ' ἐκ ἔδει, γεωγραφολογἒντάς γε καὶ ἱςορολογἒντας, πλεσιωτέρῳ τινὶ χρῆσθαι ἀλφαβήτῳ, ὥςε ἔχειν ἕτως παριςᾷν καὶ ἑτέρας φωνὰς, καὶ ἀποδιδόναι πιςῶς ἕτω τινὰς λέξεις, ἃς γελοῖον μετακινεῖν κατὰ φωνὴν, καὶ γελοιότερον ἔτι μεταφράζειν, καὶ πάντη ἄτοπον, τὰ κύρια ὀνόματα φέρ' εἰπεῖν. Η ἐπιμιξία τῶν ἀνθρώπων ἤδη καθολική ἐςι, τῶν ἐμπορικῶν καὶ πολιτικῶν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σχέσεων ἐκτεταμένων ἤδη ἐπὶ πολὺ, καὶ περιπολεσῶν ἤδη τὴν οἰκεμένην, καὶ μηδενὸς σχεδὸν ἀπονενησωμένα· καὶ τὰ κύρια ὀνοματα ἤδη ἐν πολλοῖς ςόμασι τυγχάνεσι. Ταῦτα δὴ τὰ ὀνόματα, ἱςορίας γε καὶ γεωγραφίας ἕνεκα, ὀκ ἔδει προφέρεσθαι, ὅσον ἔνι, ὥςπερ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων, καὶ μὴ μετακινεῖν ἄλλες ἄλλως, ἵνα μὴ καὶ ἄλλοι τὰς τῶν ἄλλων αὐτῶν μετακινήσεις μετανικῦντες καὶ ἀπομακρύνοντες πάντη τῶν ἐπιχωρίων, ἃ θέλεσιν ἐκφράσαι ὀνόματα, ἐκφράζωσιν ἑπομένως ἄλλ' ἀντ' ἄλλων παντάπασιν; Ἀλλά γε τὲς γεωγράφες γε καὶ τὲς ἱςορικὲς ὀκ ἔδει φροντίσαι τότε, καὶ τὴν γεωγραφίαν καὶ τὴν ἱςορίαν πολλῶν δυσκολιῶν καὶ μεγάλης ἀπαλλάξαι συγχύσεως; Πολλὰ κύρια ὀνόματα μεταφραζόμενα, ἢ μετακινέμενα, ἄλλοις ὀνόμασι συμπίπτεσιν. Ου σύγχυσις καὶ τῦτο τῇ ἱςορίᾳ καὶ τῇ γεωγραφίᾳ; Πολλῶν ἱςορικῶν καὶ γεωγραφικῶν ὀνομάτων ἀγνοεῖται νῦν πάντη τὰ σημαινόμενα, μεταφράζειν ἢ μετακινεῖν τῶν συγγραφέων εἰωθότων τὰ

ἐπιχώρια ὀνόματα· καὶ τὸ κακὸν μεῖζον ἔτι ἐν τοῖς μεθ᾽ ἡμᾶς χρόνοις ἔσεται, ἐν πολλαῖς ἤδη γλώσσαις ἱςοριῶν καὶ γεωγραφιῶν ἀναγραφομένων. Τινὲς μετακινεῖν τὴν γραφὴν εὐλαβέμενοι, ἁμάρτημα τὸ πρᾶγμα οἰόμενοι, μετακινῦντες τὴν φωνὴν, λανθάνεσι πραγματικῶς ἁμαρτάνοντες. Ἀλλὰ καὶ αἱ τὴν ἐπιχωρίαν προφορὰν φυλάξαι ἀμετακίνητον βελόμεναι, χήτει καὶ ὗτοι παρασατικῶν σημείων, ἁμαρτάνεσι καὶ ὗτοι καὶ μὴ βελόμεναι. Ἀλλὰ τὰς ἱςορίας καὶ γεωγραφίας συγγράφοντας ὀκ ἔδει πλεσιωτέρῳ τινὶ ἀλφαβήτῳ χρῆσθαι; Ἀλλὰ κἂν ἐν ταῖς τῶν τῆς Εὐρώπης κατοίκων φωναῖς ὀκ ἔδει χρῆσθαι τοιέτῳ τινὶ ἀλφαβήτῳ, τὰς γεωγράφες γε καὶ τὰς ἱςορικὰς, καὶ ἐκφράζειν, ὥς ἔνι, κατὰ τὰς ἐπιχωρίας, τὰ πρωτεύοντα κύρια ὀνόματα; Οκ ἀτοπία καὶ σύγχυσις τῇ ἱςορίᾳ καὶ τῇ γεωγραφίᾳ, τὴν αὐτὴν πόλιν, τὸν αὐτὸν ποταμὸν, τὸ αὐτὸ ὄρος πολλαχῶς ὀνομάζεσθαι; τὸ αὐτὸ πρωτότυπον πολλὰς ἔχειν τὰς παρασατικὰς εἰκόνας; Εισί τινες, οἳ πολυ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

μάθειαν τάχα ἐπιδεικνύμενοι, ἐπὶ τέτῳ σεμνύνονται· ἀλλ᾽ ἔτοι οἱ τινὲς ἐδενός εἰσι λόγε ἄξιοι, μάϛιξ τῶν λόγων καὶ τῶν ἐπιϛημῶν τῷ ὄντι τυγχάνοντες.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006